

ПЕРМІНОВА В.В., ст.гр. МО-086
Наук. керів.: Галушка В.В., асист.
ДВНЗ "ДонНТУ" Автомобільно-дорожній інститут,
м. Горлівка

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗБЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВУГЛЕДОБУВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Отражена актуальность проведения финансово-экономического анализа как одного из способов поиска путей решения экономических проблем предприятия, проводится анализ финансового состояния государственного предприятия «Артемуголь» с помощью коэффициентного анализа для выявления слабых сторон в использовании активов предприятия.

Актуальність. Ефективність господарської діяльності вугледобувних підприємств вугільної промисловості потребує виваженого оптимального співвідношення необхідних засобів і джерел їх формування. Забезпечення ефективного функціонування суб'єктів господарювання в сфері вугледобування безпосередньо пов'язане з аналізом фінансового стану. При цьому принципове значення має дослідження вихідної концепції його ролі при формуванні фінансової стратегії.

Питанням оцінки фінансового стану приділено багато уваги як з боку організацій, так і з боку вчених, таких як: Ковальов В.В., Коробов М.Я., Шеремет О.О, Грещак М.Г., Кириченко О.А. та ін.

Більшість підприємств державного сектору нехтують фінансовим аналізом, а саме розрахунком показників, значення яких характеризують основні результати фінансово-господарської діяльності, як однією з форм вдосконалення роботи підприємства, саме тому актуальне питання щодо дослідження і проведення такого аналізу на прикладі ДП «Артемвугілля».

Мета дослідження. Полягає в проведенні коефіцієнтного аналізу фінансового стану підприємства вугільної промисловості ДП «Артемвугілля» та запропонованні можливих варіантів вирішенні проблем на підприємстві, які пов'язані зі зміною структури статей балансу чи зниженням основних показників прибутковості.

Основна частина. Система проведення фінансового аналізу стану підприємства включає декілька етапів, серед яких одним з важливих є розрахунок показників, значення яких характеризують основні результати фінансово-господарської діяльності. Така методика оцінки фінансово-економічного стану підприємства була запропонована В.Г. Маргулісом. Вона включає одинадцять показників, комплексний аналіз яких дозволяє зробити висновок про фінансово-економічний стан підприємства. Розглянута методика складається з показників, які використовуються для зіставлення в практичних розрахунках, отримані за даними американських і європейських збірників, що випускаються щорічно виданнями «Лео Трой» і «Данненд Бренстед». Рекомендується проводити цей аналіз як мінімум за три попередні

періоди для відстеження тенденції. Порядок одержання інформації наведений у таблиці 1 за кожним показником.

Порядок розрахунку показників і їх нормативних значень наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Розрахунок показників фінансового стану підприємства

Показники	Нормативне значення	2008 р.	2009 р.	2010 р.
1. Структура активів	Немає	12,389	4,280	5,554
2. Оборотність активів	80%	0,386	0,485	0,211
3. Ефективність виробництва	Немає	1,910	1,727	4,196
4. Прибутковість	<=20%	0,025	-0,166	-0,083
5. Рівень запасу	80–90 днів	195,808	594,777	1323,098
6. Рівень запасу готової продукції	менш 7 днів	784,775	964,715	412,537
7. Рівень оплати праці	40–60%	0,624	0,669	1,353
8. Заборгованість по загальних активах	Немає	0,661	0,400	0,737
9. Загальний ризик	Немає	0,116	0,520	0,217
10. Критична оцінка	20–30%	-1,189	-1,648	-0,873
11. Адміністративне навантаження	1/5...1/7	0,181	0,189	0,177

На основні отриманих результатів можна зробити наступний висновок, що зменшення показника структури активів з 12,39 у 2008 р. до 5,554 у 2010 р., викликане в основному зменшенням витрат майбутніх періодів підприємства; спочатку спостерігається тенденція до зростання оборотності активів з 38,6 у 2008 р. до 48,5% у 2009 р., та зменшення до 21,1% у 2010 р., в цілому на підприємстві протягом аналізованого періоду оборотність активів значно менше нормативного значення, що свідчить про нераціональне використання оборотних активів підприємства. На підприємстві спостерігається швидке збільшення ефективності виробництва з 2008 р. до 2010 р. відповідно з 191 до 419%. Виходячи з отриманих даних підприємство у 2008 році є прибутковим. Але з 2009 року спостерігається зниження прибутковості. У 2009 році цей показник становить -16%, а у 2010 році – -8%. Зі зниженням прибутковості збільшується значення коефіцієнта рівня запасу зі 195 од. у 2008 році, до 1323 од. у 2010 році. Це може бути обумовлене можливістю коливання попиту, зниженням витрат на розміщення товару або спекуляцією на зростанні ціни. При чому, рівень запасу готової продукції має тенденцію до коливань, у 2009 році вони збільшуються на 180 од. у порівнянні з 2008 роком, а у 2010 році спостерігається різке зниження з 964 од. до 412 од. Рівень оплати праці має постійну тенденцію до збільшення: з 62,4% у 2008 р. до 66,9% у 2009 р., та до 135% у 2010 році. Коефіцієнти заборгованості по загальних активах становлять 0,66; 0,4 та 0,73 відповідно у 2008-2010 рр. Найбільш великий загальний ризик 0,52 спостерігається у 2009 р., надалі він зменшується.

Висновки. Таким чином, фінансовий аналіз, предметом якого є

фінансово-економічні відносини, охоплює всі сторони та види ділової активності підприємств, посідаючи важливе місце у забезпеченні їх ефективної діяльності.

Динаміка основних фінансових показників на ДП «Артемвугілля» свідчить про його задовільний фінансовий стан, проте необхідно враховувати постійні коливання економічного стану країни. Для більш ефективного використання власних ресурсів підприємству слід врахувати наступні чинники: по перше, збільшити обсяги продажів вже освоєних видів продукції, робіт, послуг, за рахунок розширення існуючих і пошуку нових ринків збуту, здавання в оренду потужностей, які не використовуються; по-друге – проведення маркетингових досліджень з пошуку нових видів продукції, товарів, послуг, на основі існуючого матеріально-технічного потенціалу організації; по-третє – зниження собівартості виробленої продукції, робіт, послуг, за рахунок:

- підвищення ефективності використання ресурсів – зниження відходів, режим енергозбереження;

- поліпшення конструкцій виробів і вдосконалення технології виробництва, використання прогресивних видів матеріалів, впровадження технічно обґрунтованих норм витрат матеріальних цінностей;

- забезпечення надходження матеріалів від таких постачальників, які знаходяться на невеликій відстані від підприємства, а також перевозити вантажі найбільш дешевим видом транспорту. При укладенні договорів на поставку матеріальних ресурсів, замовляти такі матеріали, які за своєю якістю точно відповідають плановій специфікації на матеріали, використовувати дешевші матеріали, не знижуючи якості продукції.

Проведений аналіз основних фінансових показників підприємства дає змогу приймати такі управлінські рішення, які б найкращий чином підвищили його прибутковість та знизили ризики фінансової залежності від позикових коштів. чином вплинути на фінансову незалежність підприємства, керівництву

Бібліографічний список

1. Економіка підприємства/ [Грещак М.Г., Колот В.М., Наливайко П.]; під заг. ред. С.Ф. Покропивного. – К.: КНЕУ, 2005.

2.Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів. / О.Я. Базилінська – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 328 с.

3.Лемеш К.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. / К.В. Лемеш – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.

4. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. / С.Я.Салига, Н.В.Дацій, С.О.Корецька та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 210 с.